

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita Francisci Caietani Societatis Jesu

Gaetano, Alfonso

Excusa Pragæ, Anno 1668

Cap. XXIII. Qualis fuerit, de eximijs Francisci virtutibus existimatio,
authoritate præstantium, & fide dignorum hominum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37359

CAPUT XXIII.

*Qualis fuerit de exi-
mij Francis viri virtutibus existi-
matio, auctoritate prestantium
& fide dignorum ho-
minum.*

Non immeritò, Franciscum
possumus appellare candi-
dum lilium, cùm per omnem
vitam, suavissimum semper &
gratissimum spiraverit odorem
heroicarum virtutum: nec dis-
par fuit opinio eorum, quibus
unquam innotuit. Ut porrò
appareat, quàm solidis illa inni-
tatur fundamentis, adferam,
quæ de ipso dixerunt, vel scri-
pserunt viri virtutibus religio-
sis, juxtà ac doctrinâ insignes,
qui-

quibus cum illo intercessit con-
suetudo. Exordiar à domesti-
cis. P. Gaspar Paranympus,
Ecclesiastes Apostolicus, scribit
verba sequentia: Novi probum
istum juvenem, primùm in domo
Principis Paternensis bone me-
morie, qui fuit ipsius Patruelis,
tum in domo fraterna Principis
Cassaritani: semper illum vidi
eximiâ ornatum modestiâ, & ho-
nestissimis moribus, atque humilli-
mum. Dum commorarer Sorti-
ni, animadverti, ipsum Divinis
instinctibus potenter incitatum,
concepisse horrorem seculi, & af-
fectum erga nostram Societatem,
ad quam viâ non ordinariâ fuit
vocatus. Mihi universa vite
peccata magno sensu est confessus,
ingeneravitque illi DEUS ingens

odi-

odium sui ipsius, ac desiderium agende pœnitentiæ. Et vehementer sum permotus, videns Iuvenem tam nobiliter natum atque educatum, evasisse postea in exemplar modestiæ ac sanctitatis: patuit, mutationem illam fuisse opus dextere DEI. In Religione deinde, præclara semper fuit omnium, de eminenti ejus perfectione opinio; addictissimus erat orationi, sui afflicti studio assidue intentus, in silentio constans, regularum vel minutissimarum observantissimus, in tot morbis nunquam non hilaris. Exequebatur omnia tam exactè, ut nemo in ipso ullum deprehendere potuerit nevum. Decedens è vita, magnam sue sanctitatis, in tota Provincia, reliquit existimationem, quæ
ino

indies augetur. Quem à suo tirocinio inchoavit, tanto deinceps fervore religiosa perfectionis cursum est persecutus, ut, quod sunt testati tres ejus PP. Rectores & Magistri spiritus, longo suis omnibus socijs intervallo anteiverit. Qui illi biennij spatio convixerunt Tirones, non solum nullum in eo notaverunt defectum, vel regulæ violationem, sed suspiciebant ipsum, & accendebantur ad devotionem ac fervorem ejus exemplis, verbis & aspectu semper sereno & hilari, semper pietatem spirante & composito. A Magistris, quos in literis habuit humanioribus & Philosophicis, æstimabatur & celebrabatur, non solum ob ingenium, sed speciatim propter

ex.

excellentes virtutes. Eadem
de ipso erat, tam Religiosorum,
quàm secularium, in utraque
classe Condiscipulorum opi-
nio. Quo tempore docuit
Grammaticam, amabatur, ho-
norabatur, & appellabatur Stu-
diosus perfectionis à Comma-
gistris ac Discipulis, qui ipsius
adeò constanter meminerunt,
ut hodièque de eo non absque
magna cõmendatione loquan-
tur. Confessarij & Patres Spi-
rituales, summi fecerunt emi-
nentem ejus perfectionem, cui
semper quam diligentissimè stu-
duit, suàmque de eo sententiam
luculento & scripto testimonio
confirmaverunt. P. Josephus
Ragusa, excellenti præditus do-
ctrinâ ac virtute, scripsit Fran-
ci-

ciscum fuisse verè & profundè
humilem, alienum ab omni pro-
prij honoris appetitu, à bono
spiritu directum in suis operi-
bus, perquam pacificum & im-
perturbatum, quibuslibet occa-
sionibus, quæ se illi frequentes
offerebant, neglectorem & im-
memorem sui ipsius, nihil un-
quam præconciptentem, quid
de se futurum esset, humiliter
se ac reverenter gerentem erga
omnes, simplici minimè que af-
fectatâ animi demissione. P. Ni-
colaus Barbera, cujus in vita &
morte rara fuit virtus, scripsit,
Franciscum, communi omnium
sententiâ, fuisse rarum & perfe-
ctum Religiosum nostræ Socie-
tatis, dotatum ijs duabus virtu-
tibus, quas S. P. N. IGNATIUS de-
fide-

de fi
ne v
P. J
gius
laud
quer
mol
ravit
conf
noce
à D
ratio
su c
num
fuisse
rum
exegi
feciss
multi
post
lum p

desiderabat in filijs suis, oratione videlicet ac mortificatione. P. Josephus Scammacca, egregius & zelantissimus Divinae laudis & gloriae concionator: quem is, cui ipse pro ultima exomologesi, totius vitae acta enarravit ante mortem, existimat conservavisse baptismalem innocentiam ad mortem, quae fuit à Deo illustrata insolita venerationis exhibitione, & concursu omnis conditionis hominum, testatus est, Franciscum fuisse verum ac perfectum servum DEI, & eo octennio, quod exegit in Societate, progressum fecisse in perfectione majorem multis senibus, atque sibi visum post mortem, potuisse admodum probabiliter à se dici, Fran-

R

ci-

ciscum, nullâ interpositâ morâ, esse æternâ potitum requie, quin transierit ignem Purgatorij, propter multos dolores & cruciatus, quos admirabili patientiâ & hilaritate toleravit in gravibus ac diuturnis morbis, dum nobis convixit. Quid dicam de Superioribus, quibus maximo fuit solatio, Franciscum habere subditum, & præclaras ipsius virtutes observare, quas idcirco multis laudibus extulerunt. Ex his P. Vincentius Regius, vir doctissimus ac piissimus dixit, Franciscum fuisse veram quandam & absolutam ideam religiosæ perfectionis, insignem contemptu sui ipsius, dono lacrymarum, & conjunctione cum DEO. P. Casar Cossus, Religio-

giosu
virtu
excel
sæ dis
larum
bus,
magi
quã
tum.
aman
cultu
getur
scrip
illum
tur in
psi, &
vita,
ad be
bat ac
lestiy
copia

gio.

giosus singularis prudentiæ & virtutis, dicebat, Franciscum excelluisse observantiâ religio- sæ disciplinæ, omniumque regu- larum, & universim ab omni- bus, propter vitæ puritatem, magis Juvenem Angelicum, quàm hominem fuisse æstima- tum. P. Octavius Cajetanus, amantissimus Divinæ gloriæ & cultûs Sanctorum, Sicilia Indige- tum, quorum vitas accuratè scripsit, & exactè est imitatus, illum suspiciebat, ac revereba- tur instar hominis de cœlo la- pti, & postquam ex præsentî hæc vita, ut confidimus, migravit ad beatam, devotè consaluta- bat ac invocabat, indeque cœ- lestium luminum & affectuum copiam obtinebat. Propaga-

R 2 ta

376 *Vita Franc: Cajet:*
ta fuit fama virtutum hujus ma-
gni servi DEI Romam, & P. Fa-
bius de Fabijs, tunc Assistens
Italiæ, magnopere, est gavifus,
opinionem, quam in visitatione
hujus Provinciæ conceperat de
Francisco, in vulgus quoque
emanavisse, scripsitque P. Joan-
ni Baptistæ Carminata, ut ab eo
de auditis certior redderetur,
cui ille respondit sequentibus
verbis: *Quoad postuatum Re-*
verentiæ Vestrae, de nostro Fran-
cisco Cajetano, cujus memoria est
in benedictione, id quod ego abs-
que omni fuce dicere possum, est
ante undecim circiter annos, dum
in domicilio Novitiorum commo-
rarer, ponebat ibidem religio-
vite tirocinium Francisco: in
primo colloquio, quod cum illo ha-
bui,

bui, mihi recensuit suam vocatio-
nem ad Societatem: unde magno
meo solatio, collegi fuisse vocatio-
nem singularem, ac verè Divi-
nam, unaque ex modo loquendi
certissimè mihi persuasi, Franci-
scum fore magnum DEI servum,
atque deinceps libenter me illi
concessi colloquij tempore associa-
bam, non absque magna mea sa-
tisfactione ac edificatione, quòd
nunquam audiverim ab eo profer-
ri, vel unum verbum minùs accu-
ratum: novi illum deinde, egi-
que cum illo familiaris deman-
datà mihi curà Provincia. Verè
fuit Religiosus deditus orationi &
solitudini, paucorum verborum,
eorumque spiritualium, ità ut il-
lum hortarer ad loquendum
quandoque de rebus indifferenti-

bus animi relaxandi gratiâ, quòd
 tum egrotaret; at ipse subride-
 bat, nihil omnino recedens à suo
 more. Magna erat, ac insignis
 illius in cibo & potu abſtinentia,
 ſimilitérque in cæteris omnibus
 nihil ſibi indulgebat, ut imperiò
 fuerit adigendus ad ſumenda ex
 religioſæ frugalitatis legibus ſolita
 omnibus apponi: nihilominus me
 multis precibus ſolicitabat, ut ſibi
 per me liceret quidpiam dimitte-
 re, allegabátque tot rationes, ut
 me cogeret ad aliquid conceden-
 dum. In reliquo vitæ curſu, ſin-
 gularem præſerebat animi de-
 miſſionem, abijciebátque ſe infra
 omnes, cujuſcunque illi eſſent con-
 ditionis. Nunquam viſus eſt tur-
 bari, ſemper vultu erat affabilis
 & hilaris, obſervantiſſimus obe-

dien-

dientia & legum nostræ Societatis, ut profectò ignorem, quid ultra quis requirat in bono Religioso. Novi B. Aloysium Gonzagam, ac Franciscum, & verè credo istum in nulla re inferiorem illo extitisse. Testes sunt, quotquot ipsum habuerunt perspectum, fuisse sanctum, ut, qui illum culpæ alicujus argueret, reperiri nemo potuerit; quod ad me attinet, si, quod sentio, juramento confirmari liceret, ausim utique jurare, Franciscum Cajetanum frui nunc DEO in cœlesti gloria. Id verò specialiter velim notari, Franciscum à P. Carminata prorsus meditatò fuisse æquiparatum B. Aloysio, cum intimè utrumque habuerit exploratum, & uterque ad cœlum migraverit, ille

in Sicilia, hic Romæ, dum ipse utrique præesset Provinciæ. P. Bernardus Colnagus, doctrinâ juxta & virtute illustris, insolitis à DEO gratijs exornatus, postquam legisset memoratum testimonium, censuit esse verissimum, asseruitque sibi videri, se jurejurando interposito idem posse asseverare. In Congregatione Provinciali, Anni 1606. à gravissimis, totius Provinciæ, Patribus, doctrinâ, prudentiâ & virtute conspicuis, fuit decretum, nomine ejusdem Provinciæ, rogandum A. R. P. Nostrum Generalem Claudium Aquavivam, ut curet à Summo Pontifice Paulo V. pro solatio nostræ Provinciæ, impetrari Franciscotitulum Beati. Commissum id

fue-

fuerat P. Joanni Baptistæ Carminata Procuratori. Ut firmiorem dictis adstruam fidem, referam Congregationis decretum, ipsis illius verbis, quæ sunt sequentia: *En xè rogat, ut Francisco Cajetano, qui eximia cum sanctitatis opinione, in hac Provincia vixit, Beati titulum, honorésque: pro ejusdem Provincia consolatione, à Sanctissimo Domino Nostro impetrari curet, si in formationes in ejus vitam & miracula, quæ cum P. Procuratore mittentur, ad id petendum, satis esse indicaverit.* Cui postulato respondit P. Generalis: *Expendentur ejus informationes, & si petenda hæc à Sanctissimo videbuntur, fiet.* Placuerunt Patri informationes, jussitque negotium

tium promoveri. Hæc opinio, quam de Francisco etiamnum vivente conceperunt viri docti, prudentes, ac pij,angebatur. identidem post mortem, ita ut illam factis, signisque externis demonstraverint, offerentes in ipsius honorem, pio affectu, sanctissimæ Trinitati Missas, Communiones, orationes, mortificationes, & alia pia opera, præsertim anniversariâ die felicitatis ejus transitûs: alij inviserunt sepulchrum, & honoraverunt, aspergentes illud floribus. Incisæ sunt, & circumferuntur ipsius imagines. Atque adeo etiam Romæ fuit ejusdem effigies impressa cum approbatione & facultate Superiorum, subscripto hoc Elogio: *Religiosus*

DEI

DEI Servus Franciscus Cajetanus
Societatis IESU, genere & vitæ
austeritate ac innocentia clarus.
Obijt Messanæ 20. Aprilis, Anno
1601. ætatis 31. Religionis 8. Supe-
riorum facultate. Instituti fue-
runt processus cum licentia Or-
dinariorum, in quibus recen-
sentur prædictiones, quibus præ-
nunciavit suum felicem transi-
tum ad meliorem vitam. Visi-
tatio, quam habuisse fertur ante
mortem, Magnæ DEI Matris,
visiones ejus gloriæ, gratiæ, eo
patrocicante, post obitum ob-
tentæ, & in Panormitano agni-
tum fuit ipsius caput, inventum
ex singulari illuminatione &
gratia DEI, gloriosæque Virgi-
nis MARIE, quod hodie conser-
vatur in arca vestita holoserico,
in

in Sacratio Collegij Societatis
Jesu Messanæ. His affinia, con-
sultò pratero, ut promptè ob-
sequar Urbani VIII. qui hodie
Ecclesiam sanctam gubernat,
decreto de scribendis Vitis Ser-
vorum DEI, mortuorum cum
opinionè sanctitatis. Non tan-
tùm nostrorum, sed aliorum,
quoque Religiosorum, Ecclesia-
sticorum & secularium, fuit sub-
limis, de magna Francisci perfe-
ctione existimatio, qui ipsius
laudes prosâ & versu celebra-
runt, præsertim Dominus Silve-
ster Marulus, Abbas Madurita-
nus, nepos Magni Abbatis Ma-
ruli, excellentissimi Mathema-
tici, in libro, quem scribit de
origine Religionum & homi-
num illustrium, qui ex ijs pro-
dic-

dierunt, texit breve compendium Vitæ Francisci : in quod tamen advertendum est, illum non obiisse vigesimâ primâ, sed vigesimâ Aprilis, quod forsitan diem sepulturæ diei obitus substituerit. Benedico infinities cum Angelis & beatis Cœlitibus DEUM, quo juvante, gestorum Francisci servi ejus fidelis ac dilecti historiæ finem imposui. Illum per immensam ipsius bonitatem oro, ut mihi efficacem gratiam largiatur, inchoandi ac prosequendi vitam sanctiorem, conformem vitæ Francisci, utque eandem lecturi, vel audituri, nova concipiant desideria Christianæ perfectionis, & expletâ hac brevi peregrinatione sinè timore, de manu ini-

S

mi-

micorum nostrorum liberati,
adeamus beatam visionem Con-
ditoris nostri, paratam his, qui
diligentissimè curaverint cave-
re omne peccatum, & in conse-
quendarum virtutum solidarum
studium incubuerint, venerati-
que fuerint ac imitati sanctos
coeli incolas, advocatos, & Ma-
gistros nostros in adeptione
virtutum, & æternæ
gloriæ.

A. M. D. G.

